

el buñuelo de hamlet

lectura molt dramàtica i molt dramatitzada
a partir del *hamlet* de **luis buñuel** i **pepín bello**
adaptació i direcció **àlex rigola**

Teatre Lliure – juny 2008

el buñuelo de hamlet

lectura molt dramàtica i molt dramatitzada

a partir del *hamlet* de **luis buñuel** i **pepín bello**
adaptació i direcció **àlex rigola**

intèrprets

Chantal Aimée narrador i contertulià / **Joan Carreras** Agrifonte / **Julio Manrique** Hamlet / **Fèlix Pons** Mitrídates, Don Lupo i Espectre / **Marc Rodríguez** Margarita i Leticia

videojockey **Amanda Baqué** / música **Pau Carrió**

vestuari i utilleria **Bàrbara Glaenzel** / música original **Pau Carrió**

ajudant de direcció **Pau Carrió**/ auxiliar de direcció **Laia Cabrera**

i els equips del **Teatre Lliure**

producció **Teatre Lliure**

agraïments **Teatre Obligatori**

durada aproximada de la lectura: **40/45'**

Text teatral de l'aragonès

escrit i estrenat a París el 1927

i representat només una vegada al Café Select de Montparnasse

per actors no professionals

davant d'un públic de reputació dubtosa (el millor).

Buñuel des d'una posició radical, de ruptura,

de l'avantguardisme dadaïsta-surrealista,

negador del subjecte-creador i de l'art;

davant d'una posició estilitzant, de retorn al classicisme,

on s'inscriu l'avantguardisme lorquià.

Paròdia de textos sagrats, antiart.

Paciència i aguantem-nos les ganes de Marianapinedear!!

Lorca, ¡mariquita!, ¡maricón!.

àlex rigola

luis buñuel

1900 – Neix a Calanda i, amb quatre mesos, la seva família es trasllada a Saragossa.

1904 – Estudia a Saragossa fins al Batxillerat, primer als Corazonistas (amb una majoria de francesos), i després durant set anys al col·legi jesuïta d'El Salvador, a la plaça d'Aragó, a mitja pensió (con una gorra per uniforme).

1908 – Va per primera vegada al cinema Farrucini (una barraca amb una lona de sostre) a veure una pel·lícula pintada a mà de dibuixos animats. Durant molts anys el cinema es considerava una atracció de fira i encara faltaven uns quants anys perquè hi hagués sales estables.

1913 – Paral·lelament als seus estudis, des dels tretze anys estudia violí. Toca al cor de la Virgen del Carmen de Saragossa.

1915 - Els jesuïtes l'expulsen de l'escola per emborratjar-se. Es matricula per lliure a l'Instituto de Enseñanza Media de Saragossa, després anomenat Goya. Llegeix *L'origen de les espècies* de Darwin.

1917 – S'instal·la com a intern a la Residencia de Estudiantes de Madrid per tal d'estudiar enginyeria agrònoma, influenciat pel seu pare. En aquella època es fa naturista i porta una vida austera i espartana. Pren part de les activitats del cineclub de la Residencia.

1920 - Inicia estudis d'entomologia amb el doctor Ignacio Bolívar, i els abandona per matricular-se a Filosofia i Lletres, a la branca d'Història, sabent que en diversos països oferien feina de lector d'espanyol als llicenciats. Representa, amb a Salvador Dalí i Federico García Lorca, *Don Juan Tenorio* de Zorrilla a la Residencia de Estudiantes.

1921 - Any del desastre d'Annual. A la Residencia coneix el germà d'Abd el Krim. Comença l'amistat amb els nous que hi arriben: García Lorca i Dalí. Visita Toledo per primera vegada.

1923 – Mor el seu pare. Inicia el servei militar. Publica el primer article. El dia de Sant Josep funda la paròdica Orden de Toledo i se n'autonomena *condestable*.

1924 - Es llicencia en Història i renuncia al doctorat. Dalí li fa el primer retrato.

1925 - Després d'assistir a la conferència que Louis Aragon fa a la Residencia, el gener se'n va a França Coneix a casa del seu amic Joaquín Peinado a Jeanne Rucar, Medalla de Bronze Olímpica de gimnàstica artística, amb qui es casarà el 1934.

1926 - El 26 i 27 de abril dirigeix *El Retablo de Maese Pedro* de Falla a Amsterdam. Es matricula a l'acadèmia de cinema de Jean Epstein a París, per a qui treballarà com a ajudant. Escriu per encàrrec un guió sobre Goya, al centenari

de la seva mort, que serà rebutjat pel comitè organitzador dels actes commemoratius per falta de pressupost.

1927 - Escriu *Polismos* i *Hamlet*, en col·laboració amb Pepín Bello. Col·labora com a crític literari a *Cahiers d'Art* de París i a la *Gaceta Literaria* de Madrid. Viatja a la Residencia de Estudiantes per dirigir un cicle de cinema.

1928 – S'adhereix al grup surrealista de París. En col·laboració amb Ramón Gómez de la Serna acaba el guió de *Caprichos*, que no s'arriba a rodar mai. Col·labora al número especial de la *Gaceta Literaria* "Cinema 1928".

1929 - El 2 de abril inicia el guió i el rodatge d'*Un chien andalou*. En un principi s'havia de titular *El marista de la ballesta*. Dos dies abans d'acabar la pel·lícula s'hi va incorporar Dalí, que fa de marista arrossegat. La pel·lícula es va estrenar per a un públic selecte a París el 6 de juliol.

1930 - Inicia *La bestia andaluza*, que s'acaba titulant *La edad de oro*. S'estrena a París el 28 de novembre i genera una gran polèmica, fins al punt que és retirada de les pantalles. Viatja a Saragossa, abans del seu primer viatge a Hollywood contractat per la Metro Goldwyn Mayer com a *observador*. Allà coneix Charles Chaplin i Serguéi Eisenstein.

1931 - Arriba a Espanya la vigília de la proclamació de la II República. *La edad de oro* es projecta a Madrid i Barcelona.

1932 - Assisteix a la primera reunió de l'Associació d'Escriptors Revolucionaris (AERA). Se separa del grup surrealista i s'afilia al Partit Comunista francès. Contractat per la Paramount, torna a España i treballa com a responsable de sincronització.

1933 - Realitza i estrena el documental *Las Hurdes, tierra sin pan*, pel·lícula prohibida per la República per considerar-la denigrant per a Espanya. Firma un manifest contra Hitler amb Federico García Lorca, Rafael Alberti, Sender, Ugarte i Vallejo.

1934 - Visita Dalí a París, ja casat amb la Gala. Dalí es comporta molt indiferent amb Buñuel, i comença el seu distanciament. Es casa amb Jeanne Rucar a l'alcaldia del districte XX de París, sense invitar la família, amb tres testimonis improvisats (un d'ells, un vianant desconegut) y, després de dinar, torna a Madrid contractat per la Warner Brothers com a director de doblatge.

1935 – Ajutat per la família funda la productora Filmófono amb Ricardo Urgoiti y produeix *Don Quintín el amargao* i *La hija de Juan Simón*, entre d'altres.

1936 - Esclata la Guerra Civil Espanyola. L'afligeix molt la notícia de l'assassinat de García Lorca. Buñuel, que es manté fidel a la República, és enviat a París com a mà dreta de Luis Araquistáin, l'ambaixador espanyol a París. Supervisa i escriu

amb Pierre Unik el documental *España leal en armas*. Realitza el seu baptisme aeri en diversos viatges llampec a Espanya, en missions de guerra.

1937 - Supervisa per al govern republicà el pavelló espanyol de l'Exposició Internacional de París. Dalí li pinta el segon i últim retrat: *El somni*.

1938 - El 16 de setembre viatja al EE.UU. per segona vegada. El govern republicà li encarrega la supervisió (com a conseller tècnic-històric) de dues pel·lícules sobre la Guerra Civil Espanyola a Hollywood.

1941 - Al final de la guerra civil es troba sol i sense feina a Hollywood, però li ofereixen treballar al Museu d'Art Modern de Nova York com a productor associat per a l'àrea documental i com a supervisor i director de muntatge de documentals per a la Coordinació d'Assumptes Interamericans, que dirigeix Nelson Rockefeller. La seva missió és seleccionar films de propaganda antinazi; té despatx propi i personal al seu càrrec. La seva dona i els fills s'instal·len a Nova York.

1943 - A Nova York es retroba amb diversos membres del grup surrealista. L'obliguen a renunciar a la feina al MOMA a causa del llibre *La vida secreta de Salvador Dalí*. Es reuneix amb Dalí a Nova York, per demanar-li explicacions i la seva resposta suposa la ruptura definitiva com a amics.

1944 - Sense diner ni feina, accepta treballar per a la Warner Brothers i es trasllada a Hollywood, on fa de director de doblatge de versions espanyoles, amb l'objectiu que totes les pel·lícules surtin doblades des de Hollywood i es distribueixin, seguint la demanda creixent de versions doblades. Quan es queda sense feina comença a escriure guions

1945 - Coincideix amb José Rubia i altres exiliats espanyols a Nova York.

1946 - Està a punt de nacionalitzar-se als EUA. Per atzar, i confiant en un projecte que li havien d'encarregar, se'n va a Mèxic. El projecte no tira endavant, però a la Ciudad de México coneix Oscar Dacingers, que li dóna feina: realitzar una pel·lícula comercial amb Jorge Negrete. Buñuel accepta i s'instal·la a Mèxic amb la família.

1947 – S'estrena *Gran Casino*, que resulta un fracàs econòmic.

1949 - Se nacionalitza mexicà. Estrena a Mèxic *El gran calavera*.

1950 – Torna de visita a París. Estrena a Mèxic *Los olvidados*, que s'enfronta a un fort rebuig.

1951 - Obté el gran premi del Festival de Cannes per *Los olvidados*, i això suposa de nou el reconeixement internacional i la seva rehabilitació a Mèxic.

1952 - Filma en anglès *Robinson Crusoe*, la primera pel·lícula que es va rodar en Eastmancolor. Cada dia se n'envien còpies a Califòrnia per comprovar-ne els resultats.

1954 - Dirigeix *El río y la muerte*. Es elegit membre del jurat del Festival Internacional de Cinema de Cannes.

1955 - Dirigeix *Así es la aurora*. Es inclòs a la *llista negra* nord-americana.

1956 - Realitza *La muerte en el jardín*. The National Film Theatre of London presenta una retrospectiva de la seva obra.

1958 - Realitza *Nazarín*, la primera de las tres pel·lícules que va rodar amb Paco Rabal.

1959 - *Nazarín* guanya la Palma d'Oro del Festival de Cannes. Realitza *Los ambiciosos*.

1960 – S'estrena *Los ambiciosos*. Dirigeix per última vegada una obra teatral, *Don Juan Tenorio*, a Mèxic. Realitza i estrena als EUA *La joven*, la seva segona i última pel·lícula en anglès. Torna a Espanya.

1961 - Guanya la Palma d'Oro del Festival de Cannes amb *Viridiana*, una coproducció hispanomexicana rodada a Espanya. L'èxit és enorme i la polèmica, encara més. L'Osservatore Romano condemna la pel·lícula per blasfema i sacrílega. Automàticament, la censura espanyola prohibeix la pel·lícula. El director general de Cinema és obligat a dimitir. La cinta no es podrà veure a Espanya fins al 1977.

1962 - Realitza *El ángel exterminador*, on al·ludeix clarament a Salvador Dalí.

1963 - Amb *Diario de una camarera* inicia la seva època francesa y la cooperació amb el productor Serge Silberman i el guionista Jean Claude Carrière.

1964 - Filma l'última pel·lícula mexicana, *Simón del desierto*, que no acaba com estava previst per falta de pressupost. Tot i així, obté el Lleó de Plata de la Mostra de Venècia l'any següent (1965).

1965 - Amb Jean Claude Carrière, prepara les adaptacions d'*El monje* i *Là-bas*.

1966 - Mentre prepara el guió de *Belle de Jour*, Dalí li envia un telegrama des de Figueres i li proposa preparar la segona part d'*Un chien andalou*. Realitza *Belle de Jour* a França.

1967 - Lleó d'Oro a la Biennal Mostra de Venècia per *Belle de Jour*.

1968 - Filma a París *La Vía Láctea*, un rodatge que es veurà alterat pel maig del 68.

1969 - La Mostra de Venècia li atorga el Gran Premi d'homenatge pel conjunt de la seva obra.

1970 – Torna a rodar en España. Es tracta de *Tristana*, rodada a Toledo.

1972 – Rep l'Oscar a la millor pel·lícula estrangera amb *El discreto encanto de la burguesía*. És el primer director espanyol que el rep. La pel·lícula s'havia de rodar a Espanya, però la censura ho va impedir. Visita Los Angeles, on viu el seu fill Rafael. George Cukor el convida, a ell i a diversos cineastes importants (Alfred Hitchcock, Billy Wilder, G. Stevens, William Wyler, R. Mulligan, Robert Wise, Rouben Mamoulian...), al seu amic Jean Claude Carrière i al seu fill Rafael a dinar en honor seu.

1974 - Realitza *El fantasma de la libertad*.

1977 - *Ese oscuro objeto del deseo* rep el premi especial del Festival de Cinema de San Sebastián. Finalment s'estrena *Viridiana* a Espanya.

1979 - Prepara l'últim guió amb Jean Claude Carrière, *La novia de medianoche*, que no s'arribarà a rodar.

1980 - Últim viatge a Espanya. L'operen de la pròstata.

1981 - Cinquanta anys després de ser prohibida, es reestrena en París *La edad de oro*. Hospitalitzat per problemes de la vesícula. Agustín Sánchez Vidal edita la seva obra literària. El Centre Georges Pompidou de París li organitza un homenatge i *Un chien andalou* es projecta en una pantalla penjada al sostre.

1982 - Publica les memòries *Mi último suspiro*.

1983 – Mor de càncer el 29 de juliol a l'Hospital Inglés de Ciudad de México. És nomenat Doctor Honoris Causa per la Universitat de Saragossa.

més informació:

<http://www.luisbunuel.org/>

<http://www.residencia.csic.es/>

<http://www.enciclopedia-aragonesa.com/>

sobre pepín bello

Nascut a Oasca el 13 de maig de 1904 i mort a Madrid l'11 de gener de 2008, és el testimoni cordial de la Generació del 27 i el guia espiritual del naixement del surrealisme espanyol. Coincideix a la dècada dels 20 amb Lorca, Dalí i Buñuel a la Residencia de Estudiantes, una institució liberal producte de les idees renovadores de la Institución Libre de Enseñanza, fundada el 1876 per Francisco Giner de los Ríos. Bello entra a la Residencia el 1915, als onze anys, i en surt el 1925. El 1918 hi arriba Buñuel, que és una mica més gran que ell. El 1919, Lorca i el 1921, Dalí.

Pepín Bello és el personatge ocult del grup, l'aglutinador d'aquells joves artistes, i es relacionarà també amb altres residents il·lustres, com Alberti o Dámaso Alonso. De la seva influència neixen els *anaglifos*, micropoemes, i els *putrefactos*, ens fruit de la seva fixació pels *carnuzos*, que són les cavalleries mortes i, per extensió de la seva ment creativa, “*tota forma carnosa repugnantment morta*” i la gent d'ordre (amb bigoti). Totes dues es consideren creacions surrealistes abans del surrealisme i seran presents després a *Un chien andalou* i en diversos dibuixos i quadres de Salvador Dalí.

Els *anaglifos* són en origen les representacions gràfiques en vermell i blau que permeten veure-hi en tres dimensions gràcies a unes ulleres dels mateixos colors. Un dels primers *anaglifos* literaris del grup de la Residencia incloïa la paraula *anaglifo* al final, i va ser el que va donar nom a aquestes petites obres literàries. L'estructura d'un *anaglifo* és la repetició de dos substantius, la inclusió obligatòria de “la gallina” i una tercera aportació de substantiu, que ha de xocar amb força amb el primer que s'ha triat. Per exemple:

El búho,
el búho,
la gallina
y el Pancreátor.
El té,
el té,
la gallina
y el Teotocópuli.

Lorca va inventar l'*anaglifo* barroc, en el qual l'element final era una frase i no una paraula:

Guillermo de Torre,
Guillermo de Torre,
la gallina
y por ahí debe andar algún enjambre.

Una altra aportació teòrica i pràctica de Pepín Bello és el *ruismo*, una habilitat que consisteix en passejar per carrers sense més ni més.

Una de les característiques més destacables de Pepín Bello és la seva carència d'obra. No hi ha cap pintura ni pel·lícula ni gairebé cap objecte fruit de la seva creació, tot i els precs dels seus amics perquè produís una obra artística. Escriu, però ho destrueix tot perquè no en queda satisfet. La seva gran creació és ell mateix. El 1927, a París, Buñuel escriu aquest *Hamlet* en col·laboració amb ell, i l'únic text que arriba a publicar és un cal·ligrama titulat *El ateneísta*, aparegut a *L'Amic de les Arts*, n. 31, (Sitges, març de 1929).

El ateneísta,
el ateneístae,
el aiteineístale,
el aiteineístaie...
Es una mezcía de marista y
de erisio que me ha subyugado.
PEPIN BELLO.

Bello va formar part de l'Orden de Toledo, una paròdia de confraria fundada per Luis Buñuel en la qual van professar els seus vots etílics Salvador Dalí, Federico García Lorca, el seu germà Francisco, Rafael Sánchez Ventura, Pedro Garfias, Augusto Centeno, José Uzelay, Ernestina González, Rafael Alberti i un llarg etcètera. Pepín n'era el secretari, i les seves activitats consistien fonamentalment en beure en grup per les tavernes de Toledo.

El 2001 va rebre la Medalla al Mèrit en les Belles Arts, i el 2004, el Premio Aragón del govern aragonès.

¡ O L A P E P I N

Cucifixión 1 (1925)
dibuix de Salvador Dalí

¡ S I SEÑOR!

àlex rigola

Barcelona, 1969

Director d'escena. És director del Teatre Lliure des de 2003.

Direccions d'escena i adaptacions

- 2007** **2666**, de Roberto Bolaño. Teatre Lliure- Barcelona Grec Festival 2007. Premi de la Crítica de Barcelona al Millor Espectacle Teatral, Millor Dramatúrgia i Millor Escenografia 2007. Premi Terenci Moix de les Arts Escèniques 2008 i Premi Qwerty 2008 a la millor adaptació d'una novel·la en d'altres mitjans.
L'holandès errant, de R. Wagner. Gran Teatre del Liceu.
- 2006** **La nit just abans dels boscos**, de B-M. Koltès. Temporada Alta.
Arbusht, de Paco Zarzoso. Teatre Lliure- Barcelona Grec Festival 2006.
Largo viaje hacia la noche, d'Eugene O'Neill. Teatro de La Abadía 2005-06. Premio Notodo 2006 al Mejor Espectáculo de Artes Escénicas.
- 2005** **European House (pròleg d'un Hamlet sense paraules)**. Festival Temporada Alta.
Ricard 3r, de William Shakespeare. Festival de Teatro Clásico de Almagro i Teatre Lliure 2005-06.
- 2004** **Santa Joana dels Escorxadors**, de Bertolt Brecht. Festival Grec 2004 i Teatre Lliure 2004-05 Young Directors Award Festival de Salzburg 2004
- 2003** **Glengarry Glen Ross**, de David Mamet. Teatre Lliure.
Cançons d'amor i droga (Pla es fa el Sales). Teatre Lliure.
Cancionero de palacio, XVII Festival Castell de Peralada. Direcció musical Carles Magraner.
- 2002** **Juli Cèsar** de W. Shakespeare. Teatre Lliure.
Ubú d'Alfred Jarry. Teatre de la Abadía de Madrid.
- 2001** **Woyzeck** de G. Büchner. Festival Grec i Teatre Romea.
Les variacions Goldberg de George Tabori. Teatre Nacional de Catalunya (Sala Tallers).
Suzuki I i II d'Aleksei Xipenko. Teatre Lliure.

- 2000** *Titus Andrònic* de W.Shakespeare. Festival Grec 2000 i Temporada Teatre Lliure 2000-2001. Premi José Luis Alonso per a joves directors de l'ADE (Asociación de Directores de Escena) 2000 i Premi Butaca 2001 al millor director de teatre i al millor muntatge teatral. Premi de la Crítica a la Millor Direcció.
Un cop baix de Richard Dresser. Sitges Teatre Internacional (STI) i Sala Beckett. Premi de la Crítica a la Millor Direcció.
- 1999** *La màquina d'aigua de David Mamet*. STI i Sala Beckett. Premi de la Crítica a la Millor Direcció.
- 1998** *Troianes* d'Eurípides. STI.
- 1997** *Kafka: El Procés* de Franz Kafka. STI i Teatre Adrià Gual.
- 1996** *Camí de Wolokolamsk (I)* de Heiner Müller a l'homenatge a Heiner Müller fet al Teatre Artenbrut.

els intèrprets

chantal aimée

Actriu llicenciada en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Ha fet *stages* amb Carol Rosenfeld al HB Studio de Nova York, Núria Espert, Stuart Hopps a la Lambda School de Londres i Franco di Francescantonio. Ha treballat, entre d'altres, sota la direcció de Núria Espert, Xavier Albertí, Pere Sagristà, Manel Dueso i Joan Castells. Els seus darrers muntatges han estat *Criatures*, dir. David Plana; *Macbeth*, dir. Calixto Bieito; *El sopar dels idiotes*, dir. Paco Mir; *L'oficiant del dol*, dir. Carlota Subirós; *La ópera de cuatro cuartos*, dir. Calixto Bieito; *J.R.S. (de dotze anys)*, dir. Manuel Dueso; *Homenatge a Catalunya*, dir. Josep Galindo; *Hombres*, dir. Sergi Belbel. En televisió ha participat en diverses sèries com *La Grand Battré* (TV3 i TF1), *Laberint d'ombres*, *Jet Lag* i *Majoria absoluta* (TV3) i *Hospital Central* (Videomedia). I en cinema ha treballat sota la direcció de Francesc Bellmunt (*Rateta rateta*), Siegfried Monleón (*L'illa de l'holandès*), Cesc Gay (*En la ciudad*) i Patxi Barco (*El final de la noche*). El 2005 entra a formar part de la companyia Teatre Lliure on ha participat en *Ricard 3r* i *Otel·lo*, i en l'explotació en gira de *Santa Joana dels escorxadors*. També va formar part del repartiment d'*Arbusht*, dir. Àlex Rigola i d'*El dúo de la Africana*, de Xavier Albertí i Lluïsa Cunillé. Aquest any ha participat a *La torre de La Défense*, de Copi, dir. Marcial di Fonzo Bo; *2666* de Roberto Bolaño, dir. Àlex Rigola, i *Dia de partit*, de David Plana, dir. Rafel Duran.

joan carreras

Format a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Ha treballat amb diversos directors, com Moisès Maicas (*Quan serà pintada una escena de fons sense fi*, de J. Brossa), Ferran Madico (*Molt soroll per no res*, de W. Shakespeare), Rosa Novell (*Les dones sàvies*, de Molière), Magda Puyo (*L'excés*, de Neil Labute), Ariel García Valdés (*Galatea*, de J.M. de Sagarra), Toni Caffiero (*Els dos bessons venecians*, de C. Goldoni), David Plana (*Mala Sang*) o Víctor Conde (*La tienda de los horrores*, d'Alan Menken i Howard Ashman). Ha participat també a *La filla del mar*, dir. Josep Maria Mestres, *El coronel ocell*, dir. Rafel Duran, *El somni d'una nit d'estiu*, dir. Àngel Llàcer, *L'escola de dones*, dir. Carles Alfaro, *Electra*, dir. P. A. Angelopoulos, *Nits blanques*, dir. Carlota Subirós. Amb Àlex Rigola ha treballat a *Titus Andrònic*, *Suzuki I i II*, *Woyzeck*, *Glengarry Glen Ross*, *Santa Joana dels escorxadors*, *Ricard 3r* i *Arbusht*, i a la segona temporada de *Juli Cèsar*. El 2006-07 va participar en *Otel·lo*, dir. Carlota Subirós, i a *El dúo de la Africana*, de Xavier Albertí i Lluïsa Cunillé. En televisió ha treballat en sèries com *Porca Misèria* i

també en diverses *telemovies*. Aquest any ha format part del repartiment de *La torre de La Défense*, de Copi, dir. Marcial di Fonzo Bo; *2666* de Roberto Bolaño, dir. Àlex Rigola, i *Dia de partit*, de David Plana, dir. Rafel Duran.

julio manrique

Llicenciat en dret per la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, cursa els tres cursos oficials d'Interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona, després de quatre anys de formació a l'Aula de Teatre de la Universitat Pompeu Fabra i el Col·legi del Teatre de Barcelona. Fa un curs de treball sobre l'obra de William Shakespeare organitzat per la Unió de Teatres d'Europa, a càrrec de Bruce Mayers. S'estrena professionalment el 1994 sota la direcció de Josep Maria Mestres (*Enemic de classe*), amb qui ha treballat en diversos muntatges (*Klowns*, *Salvats!*, *Fashion Feeling Music*, *Romeo i Julieta*). Des d'aleshores ha treballat també amb Rafel Duran (*L'alfabet de l'aigua*, *Perifèria Koltès*), Tamzin Townsend (*Macbeth*), Pep Anton Sánchez (*Bunyols de quaresma*), Joan Ollé (*Así que pasen cinco años*) i Calixto Bieito (*Mesura per mesura*). Entre els seus muntatges es compten *Terra Baixa*, dir. Ferran Madico; *Ànsia* (Premi de la Crítica de Barcelona) i *El pes de la palla*, dir. Xavier Albertí; *Far Away*, dir. Peter Brook; *The bug (el virus)*, dir. David Selvas, *Salamandra*, dir. Toni Casares, i *Titus Andrònic* (Premi de la Crítica de Barcelona) i *Juli Cèsar*, dir. Àlex Rigola. El 2004 va estrenar una peça seva, *El miedo y la música*, al STI-CC. També ha participat en les sèries televisives *Nissaga: l'herència*, *Temps de silenci* i *Porca Misèria*, i a les *telemovies* *Valèria* i *L'estratègia del cucut*, de Sílvia Quer; *Delta*, d'Oriol Ferrer i *Coses que passen*, de Sílvia Munt. En cinema destaca la seva participació a *Soldados de Salamina*, de David Trueba i a *Febrero*, de Sílvia Quer. Ha participat també a *En Pólvora*, d'Àngel Guimerà, dir. Sergi Belbel i, com a director, *Els boscos*, de David Mamet. Pel Festival Barcelona Grec de 2006 va participar a *Arbusht* un text de Paco Zarzoso dirigit per Àlex Rigola i el 2007 entra a formar part de la companyia Teatre Lliure on ha participat en l'explotació en gira d'*Otel·lo*, *European House*, ha format part també del repartiment d'*El dúo de la Africana*, de Xavier Albertí i Lluïsa Cunillé, de *La torre de la Défense* de Copi, dir. Marcial di Fonzo Bo; *2666* de Roberto Bolaño, dir. Àlex Rigola, i *Dia de partit*, de David Plana, dir. Rafel Duran. Aquesta temporada s'ha estrenat com a director al Teatre Lliure amb *La forma de les coses*.

fèlix pons

Format en interpretació a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, ha seguit diversos cursos també amb Nancy Tuñón, Teodoros Terzopoulos, Alla Demidova, Roberto Cerdán, Leonid Robermann i Augusto Boal, entre d'altres.

També ha seguit cursos de dansa i moviment amb Miguel Camarero, Mal Pelo, Andrés Corchero i Mònica Extremiana; de *clown*, amb Hernan Gené, i d'escriptura dramàtica, amb José Sanchis Sinisterra. En teatre destaca la seva participació a *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer, dir. Ramon Simó; *Primera Plana* de Ben Hecht i Charles MacArthur, dir. Sergi Belbel; *Refugiats* de Sergi Pompermayer, dir. David Plana; *Dissabte, diumenge i dilluns* d'Eduardo De Filippo, dir. Sergi Belbel; *La barca nova* d'Ignasi Iglésias, dir. Joan Castells; *El pati* d'Emili Vilanova, dir. Pep Anton Gómez. En televisió ha treballat a les sèries *Ventdelplà*, *El cor de la ciutat*, *Sitges*, *La Lloï*, *Des del balcó* i *Valèria*. Amb Àlex Rigola ha treballat a *La màquina d'aigua* de David Mamet i a *2666* de Roberto Bolaño. Aquest any ha participat també a *Dia de partit*, de David Plana, dir. Rafel Duran.

marc rodríguez

Debuta com a actor de teatre el amb *València*, de Paco Zaroso, dir. Rafel Duran, amb qui treballa més endavant a *Una vida al teatre*, de D. Mamet, i *La dama enamorada*, de J. Puig i Ferrater. Ha estat dirigit per Joan Raja (*L'inspector*, de N. Gògol), Àlex Rigola (*Titus Andrònic* i *Juli Cèsar*, de W. Shakespeare), Carme Portaceli (*El retorn al desert*, de B-M Koltès, i *Hamlet-Machine*, de H. Müller) i Josep Maria Mestres (*Romeo i Julieta*, de W. Shakespeare), entre d'altres. Darrerament ha participat en *Obra vista*, de Jordi Prat i Coll. En televisió ha col·laborat a les sèries *Nissaga*, *L'herència*, *7 de notícies*, *Pagats per riure*, *Jet lag*, *Majoria absoluta*, *Porca misèria* i *El pulso*, i a les pel·lícules *Freetown*, de Javier Arazola, *Delta*, d'Oriol Ferrer i *Rapados*, de Roman Parrado. Ha fet també cinema en dues ocasions: *Salvador*, dir. Manel Hueriga, i *Tu vida en 65 minutos*, dir. Maria Ripoll. El 2004 va treballar a les ordres de Julio Manrique al seu primer espectacle com a autor i director, *El miedo y la música*, estrenat al Sitges Teatre Internacional, i aquesta temporada ha repetit amb *La forma de les coses*, de Neil LaBute, a l'Espai Lliure.